

عنوان مقاله:

عناصر و مولفه های قلمرو سازی گفتمانی در ژئوپلیتیک انتقادی

محل انتشار:

پژوهش های جغرافیای انسانی، دوره 47، شماره 3 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

رسول افصلی - دانشیار گروه جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران

مرجان بدیعی ازندهی - استادیار گروه جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران

یاشار ذکی - استادیار گروه جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران

وحید کیانی - دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

«قلمروسازی» یکی از مقوله های مهم جغرافیای سیاسی است و محور فلسفی و مبنای نظری آن را تشکیل می دهد. بحث قلمروسازی گفتمانی و فرایند شکل گیری آن، هرچند در جغرافیای سیاسی پیشینه ندارد، اغلب توسط سیاستمداران و سیاست سازان برای بهره برداری از اهداف سیاسی به کار گرفته شده است. آنچه در این نوشتار شایان توجه است، چگونگی فرایند قلمروسازی گفتمانی با بهره گیری از مدل تحلیل گفتمانی است. قلمروسازی گفتمانی، فرایندی است که بر مبنای آن افراد، گروه ها یا کشورهای مسلط برای کنترل و مدیریت فضای جغرافیایی در راستای نظم سیاسی و ژئوپلیتیکی مطلوب خود، گفتمان هایی تولید می کنند که در آن، از اعمال قدرت صرف (قدرت سخت) برای کنترل فضا فراتر می روند؛ به طوری که کسانی که بر آن ها اعمال قدرت می شود، متوجه چنین فرایندی نمی شوند (قدرت نرم). مقاله حاضر با استفاده از عناصر سه گانه «فضا»، «قدرت» و «هویت» به تبیین چگونگی فرایند شکل گیری قلمروسازی گفتمانی در منطقه جنوب غرب آسیا می پردازد تا دریابد چگونه دانش ژئوپلیتیک انتقادی با استفاده از تحلیل گفتمان، درک و ساخته می شوند. برای تبیین بهتر مفهوم «قلمروسازی گفتمانی» فرایند شکل گیری نقشه سیاسی منطقه جنوب غرب آسیا به عنوان نمونه تحلیل می شود تا در نهایت، نشان داده شود که انگاره های گفتمان غرب چگونه با توجه به نیاز و اهداف نظام سرمایه داری، به قلمروسازی منطقه جنوب غرب آسیا اقدام کرده است.

کلمات کلیدی:

پساساختارگرایی، تحلیل گفتمان، روش شناسی، ژئوپلیتیک انتقادی، قلمروسازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1543590>

